

Mənali yazıçı ömrü

Jazıçı Heydər Qasımlı adəbiyyatda 60-cı illərdə galib. İlk mətbü əsəri «Ata kölgəsi» 1964-cü ildə «Azərbaycan gəncləri» qəzetində dərc edilmişdir. İdabi ictimaiyyətin mərəqəsinə səbəb olan bu əsərdən sonra «Qasımlı» bizi-bizindən məzmunlu və mərəqəli hikayələr, novellalar, povedətlər, romanlar, pyeslər yazılmışdır.

Heydər Qasımlıının «Qızdırəyə gedən yol», «Çörək ətri», «Ata kölgəsi», «Kibrit qutus», «Axtaran tapar», «Nəfsin bələsi», «Qarasaqqal» və s. kitabları nəşr olunmuşdur. Yəzici «Gümüş kəmər», «Qisas» romanlarını, «Gülnar», «Yurd yerisi», «Sarı ürgə», «Tənha çınar», «Nəfsin bələsi» povestlərini Azərbaycan ədəbiyatına baxış etmişdir.

Heydər Qasımlı onlarda dram əsərinin müəllifidir. Aşıq Alının 180 illiyinə həsr etdiyi «Eldən – obadan soruş» radio-pyesi respublika radiosuyla səsləndirilmişdir. Bir pərdəli pyeslərin toplusu olan «Axtaran tapar» və dörd pərdəli «Kibrit qutus» pyesi kitab şəklində çap edilmişdir.

Heydər Qasımlı zəhmətkeş və mahsuldar qələm sahibidir. Öz maraqlı əsərləri ilə oxucuların hörmət və məhəbbətini qazanmışdır. Yazıçı-dramaturq Heydər Qasımlınnı Azərbaycan nəşrində öz dest-xətti, əslubu, zəngin yaradılıqlı təcrübəsi vardır. Dili sadə və təbidiir, xalqın başa düşüyən dildə yazır. Heyat hadisələrini vaxtında, düzgün qiymətləndirməyi bacarıır. O zəngin məlumatlı, daim axtarsa olan yazardır.

Heydər Qasımlı yazarı ve insan kimi çox mənəli və şərəfli ömrü yolu, yaradıcılıq yolu keçmişdir. Kitabdan-kitaba, əsərdən-əsərə püxtələşmiş və kamilləşmişdir.

Heydər Qasımlı Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetini bitirmişdir. Müxtəlif illərdə Qazax rayon radio verilişləri redaksiyasında redaktor, rayon mədəniyyət şöbəsində metodist, rayon mədəniyyət evinin direktoru, Qazax Dövlət Dram Teatrının direktoru vəzifəsində işləmişdir. Ona göstərilən etimadı həmçən layiqinəcə doğrultumğa çalışmışdır. Heydər Qasımlı yüksək mədəniyyəti ziyanı və ictimaiyyəti kimi rayonun ictimai-siyasi hayatında yaxından istirak edir.

Heydər Qasımlı istedadlı yazıçı-dramaturq olmaqla ya-
naşı, həm də təcrübəli jurnalist, kəskin qələmli
publisistdir. Uzun illərdir ki, Qazaxda çıxan «Göyəzən»
rayon qəzetinin baş redaktorudur.

Azərbaycan Jurnalistlər və Yazarlar Birliklərinin üzvüdür. «Araz», Ali Ədəbi və «Nurlu qələm ustası» mütəfaştlarına layiq görülmüşdür.

Bir məsələni də hörmətli oxıcularımızın nəzərinə çatdırmaq istəyirəm ki, xalq yazıçısı, rəhmətlik İsmayıllı Şixlı Heydər müəllimin yaxın qohumudur. İsmayıllı Şixli şəxsiyyətindən, bütövlüyündən, qüdrətindən, qeyrətindən,

əzəmətindən bəhrələnən Heydər Qasımlının her bir asarı mənalı və məzmunlu, dadlı və duzlu, keskin və kəsərli, səmimi və gözəl, oxunaqlı və yaddaşqalandır.

Azərbaycan ədəbiyyat xəzinəsinə "Deli Kür" kimi sanballı və dayarlı bir əsər bəxş etmiş İsmayıllı Şixlı ədəbiyyatımızda kişilik mücəssəməsi sayılan Cahandar ağəbrəzinin yaratmışdır. İ.Şixlı ədəbiyyatımızın həm da Cahandar alaşdır.

Ədəbiyyatımızda I.Şixldan sonra Cahandar ağa kimi kişilik obrazını yarananlardan biri də mahz Heydər Qasımlıdır. Yazıcının son illərdə yazdığı eserlərdən biri "Qanlı papaga" tarixi romanıdır. Vaxtı ilə romanından bir neçə parça motbuṭadərc olunmuşdur. Bütin oxşaylı oxucular kimi mən də bu romanın bütövlükde kitab halında çıxmاسını sabırsızlılıq gözlöyirdim. Allaha şükür ki, bugün gördüm, romanı bir daha oxumaq qismətində oldum. Əsar kitab şəklində çapdan çıxdı. Romanı həyəcansız oxumaq mümkün deyildir.

Heydər Qasımlının «Qanlı papaq» tarixi romanı Azərbaycanda feodal-bəy münasibətlərinin hökm sürdüyü və onun süqutu uğradığı dövrləri əhatə edir. Süjet Kürraqağ kəndlərin birində carayan edən canlı hadisələr üzərində qurulmuşdur. Əsərin baş qəhrəmanı Alazan bay obrası İsmayıllı Şixlimin «Dəli Kür»ündəki Cahandır ağanı yada sağıdır.

Mən, Heydər Qasımlının bütün əsərlərini demək olar ki, oxumuşam. Onun daimi oxucusuyam. Əsərlərinin həmisiñan yüksək mənəvi zövq almışam.

Heydor Qasımlı yazarı, dramaturq, jurnalist, publisist kimi ömrünün və yaradıcılığının kamillik, yetkinlik, barış-böhrəli dövrünü yaşayır. O, tükənməz enerji, coşğun həvəslə, cavanlıq eşqi ilə yazıl-yaradır. Yazdıqca ruhlanır, yeni-yeni bir-birindən gözəl əsərlər yazmaq arzusuna düşür.

Hörmütlü yazardıızımız bu yaxınlarda anadan olmasının 65 ili tamam olmuþdur. Yenice çap olunmuş "Qanlı papaq" romanı və anadan olmasının 65 illik yubileyi münasibitlə yaxın dostumuz, sevimli adıbbizim Heydər İftar oğlu Qasimlını coxşaylı oxucular adından ürəkəndən töbrik edir, ona uzun ömür, çansaklılıq, ailə sərađutu və xoşbəxtliyi, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayır!

K.ABBASOĞLU